

INNOVACIÓ EN ÀMBITS EDUCATIUS PEL BENESTAR: PROGRAMA D'ACOMPANYAMENT A CENTRES

TRANSFORMANT ELS ESPAIS PER TRANSFORMAR LA PRÀCTICA: EL TREBALL PER AMBIENTS

Convocatòria: Pla Quadriennal de Formació del Professorat 2016-2020.

CONTEXTUALITZACIÓ

En aquests darrers anys s'han anat generant en el nostre context experiències en Educació Infantil i Primària centrades inicialment en una nova organització i distribució dels espais del centre. Aquesta proposta de transformació dels espais implica en molts casos un replantejament del projecte educatiu, de manera que l'escola es va transformant en un sistema més obert, flexible i dinàmic. La proposta del treball per ambients suposa organitzar l'espai, el temps i els recursos de manera que s'aconsegueix un espai més ric, grups més reduïts i heterogenis i això permet ampliar les oportunitats d'experimentació, investigació, joc i relació.

OBJECTIUS

- Impulsar processos d'innovació en els centres educatius a partir del disseny, implementació i avaluació d'ambients d'aprenentatge a l'etapa d'Educació Infantil i Primària.
- Reflexionar i experimentar la reorganització i transformació dels espais educatius com un element catalitzador dels processos d'innovació educativa.
- Afavorir espais d'anàlisi, diàleg i reflexió sobre l'experiència de transformació i canvi.
- Organitzar conjuntament amb altres agències formatives cursos i seminaris de formació relacionats amb la temàtica.
- Avaluar i donar difusió dels resultats de la implementació del treball per ambients d'aprenentatge en els centres.

Partim de la hipòtesi inicial que el procés de transformació dels espais en els centres educatius planteja, alhora, un canvi en els processos d'ensenyament-aprenentatge i, conseqüentment, en el rol docent, el rol de l'alumne, les dinàmiques d'aula i les actituds de la comunitat educativa.

REFERENTS EDUCATIUS

Model educatiu Reggio Emilia: Ceppi & Zini (1998); Edwards, Gandini & Forman(1993); Hoyuelos (2006); Riera, Ferrer & Ribas (2014); Malaguzzi (2001).

Model educatiu Pistoia: Becchi (2010); Galardini (2003).

Model educatiu Emmi Pikler i l'institut Lóczy: Falk & Tardos (2002, 2011); Falk (2008); David & Appel (2010).

METODOLOGIA

ESTUDI ETNOGRÀFIC DEL PROCÉS D'INNOVACIÓ

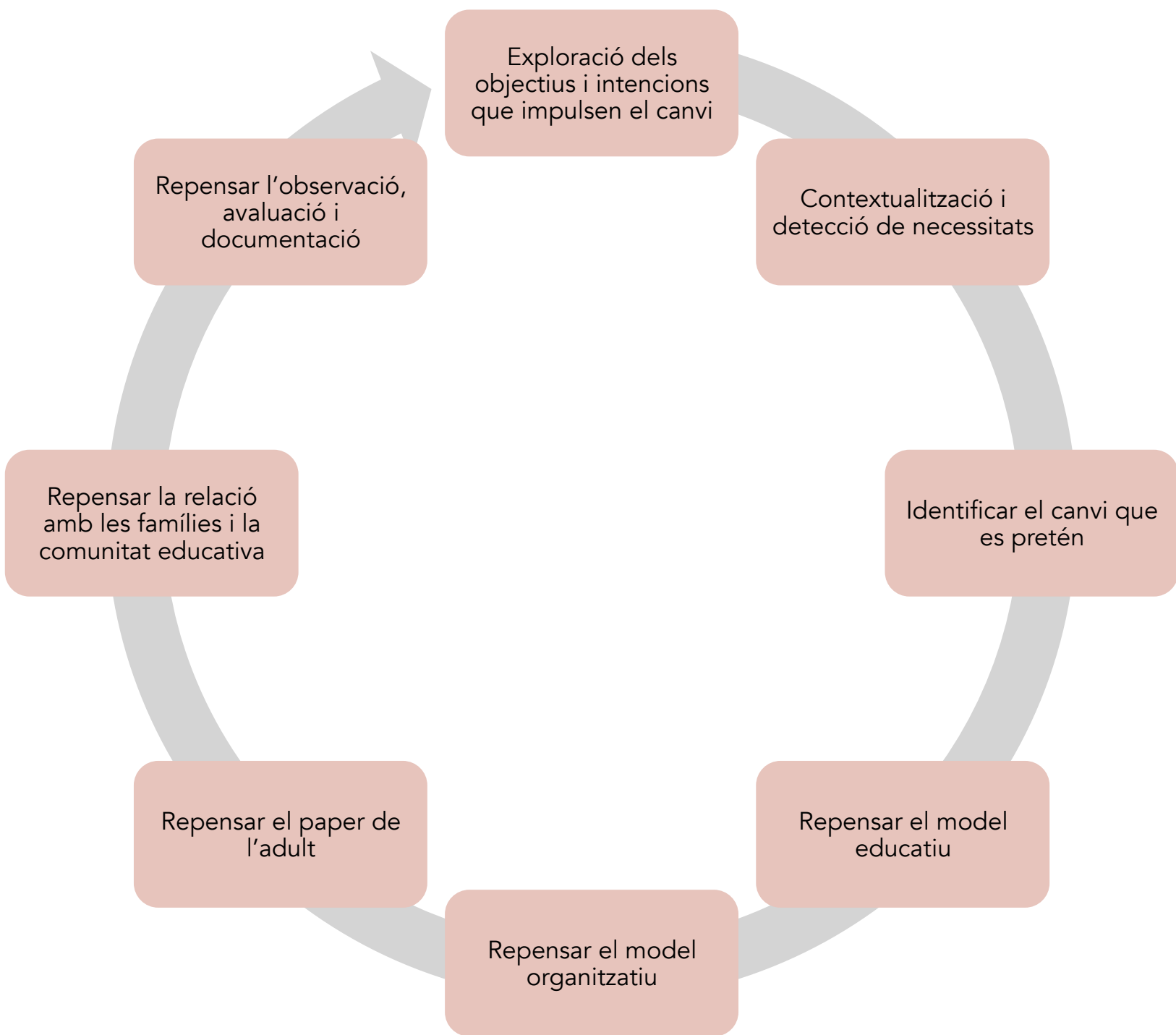
- Recollida d'evidències que permetin analitzar els canvis organitzatius i metodològics que es produeixen a partir de la transformació dels espais.
- Recollida d'evidències relacionades amb el canvi de mirada educativa i les actituds dels docents.
- Recollida d'evidències del seguiment i acompanyament en el procés de canvi.

INSTRUMENTS PER A LA RECOLLIDA DE DADES

- Documentació del procés de reflexió i acompanyament al canvi (diari de camp, actes de les reunions amb l'equip, fulls de seguiment...).
- Documentació elaborada pel propi centre en relació al procés de canvi.
- Documentació visual del procés de transformació dels espais.
- Focus grup amb l'equip en relació al canvi viscut i al procés d'acompanyament.

FASES DEL PROCÉS D'ACOMPANYAMENT AL CANVI

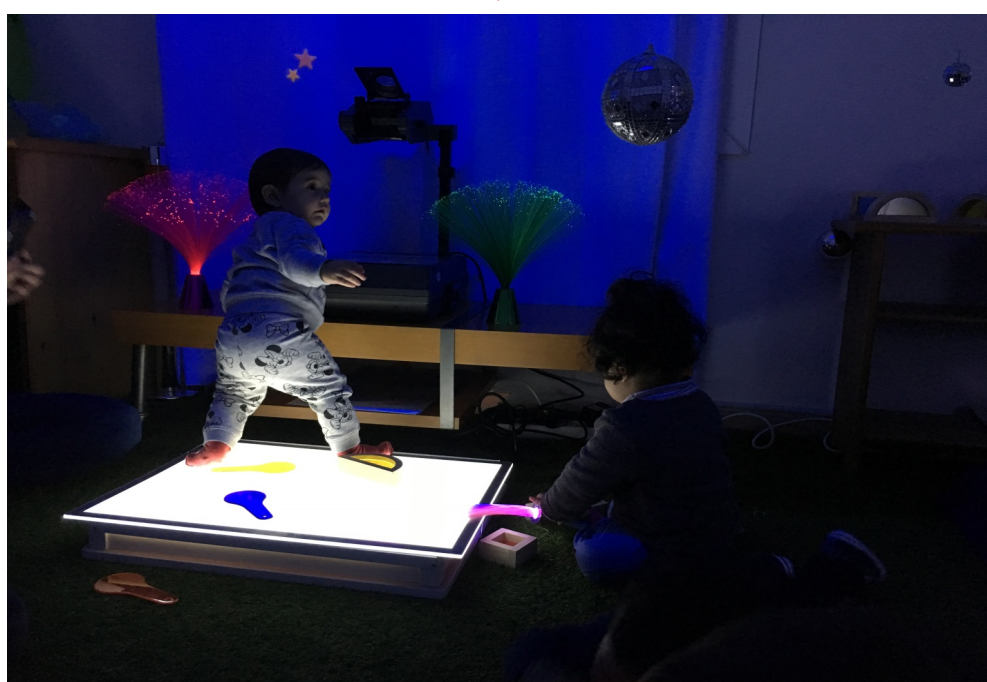
EIXOS PER A LA REFLEXIÓ EN EL PROCÉS DE CANVI

REFLEXIÓ ENVERS LA TRANSFORMACIÓ DELS ESPAIS

ALGUNS ESPAIS EN PROCÉS DE TRANSFORMACIÓ

EEl Verge de la Salut

EEl Son Roca

CC Aula Balear

REFERÈNCIES

Becchi, E. (2010). *La pedagogia del buon gusto*. Milan: Franco Angeli.
Ceppi, G. & Zini, M. (1998). *Bambini, Spazi, Relazioni. Metaproge o di ambiente per l'infanzia*. Modena: Reggio Children.
David, M. & Appel, G. (2010). *Lóczy, una insolita atención personal*. Barcelona: Octaedro. Rosa Sensat.
Edwards, C., Gandini, L. & Forman, G. (1993). *I cento linguaggi dei bambini. L'approccio di Reggio Emilia all'educazione dell'infanzia*. Bergamo: Junior.
Falk, J. & Tardos, A. (2002). *Movimientos libres. Actividades autónomas*. Barcelona: Octaedro. Rosa Sensat.
Falk, J. (2008). *Lóczy, educación infantil*. Barcelona: Octaedro.

Galardini, A. (2003). *Crescere al Nido*. Roma: Carocci.
Hoyuelos, A. (2006). *La estética en el pensamiento y obra pedagógica de Loris Malaguzzi*. Barcelona: Octaedro. Rosa Sensat.
Malaguzzi, L. (2001). *La educación infantil en Reggio Emilia*. Barcelona: Octaedro.
Ribas, C. (2011). *Implementación de una nueva metodología por ambientes. Un estudio de caso. Memoria de investigación*. Universidad de las Islas Baleares.
Riera, M.A.; Ferrer, M. & Ribas, C. (2014). *La organización del espacio por ambientes de aprendizaje en la Educación Infantil: significados, antecedentes y reflexiones*. *Reladei*, 3 (2), 19-39.
Riera, M.A. (2005). *El espacio-ambiente en las escuelas de Reggio Emilia. Indivisa*. Boletín de Estudios e investigación, 03, 27-36.
Tardos, A. (2011). *L'adult i el joc de l'infant*. Barcelona: Rosa Sensat.